

RECHTSPRAAK

Römer/Freie und Hansestadt Hamburg

Gelijke behandeling gehuwden en geregistreerd partnerschappen bij aanvullend pensioen. Materieel bereik Richtlijn gelijke behandeling bij de arbeid. Belongingsbegrip. Omzettingstermijn

Het onderhavige verzoek is gedaan in het kader van een geding tussen Jürgen Römer en de Freie und Hansestadt Hamburg, waarin het gaat om de weigering van laatstgenoemde om Römer een aanvullend ouderdomspensioen toe te kennen in de hoogte waarom hij had gevraagd in de wetenschap dat de door zijn voormalige werkgever gehanteerde berekeningswijze voordeliger was voor gehuwde pensioengerechtigden dan voor pensioengerechtigden die, zoals hij, een geregistreerd partnerschap naar Duits recht zijn aangegaan. Römer is een geregistreerd partnerschap aangegaan omdat (destijds) het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht niet mogelijk was. Römer neemt het standpunt in dat zijn recht om gelijk te worden behandeld als niet duurzaam gescheiden levende gehuwde pensioenontvangers hoe dan ook voortvloeit uit Richtlijn 2000/78. Verder wijst hij erop dat vanwege het feit dat deze richtlijn niet binnen de in artikel 18 ervan gestelde termijn, dat wil zeggen uiterlijk op 2 december 2003, in Duits recht is omgezet, deze rechtstreeks op verweester in het hoofdgeding van toepassing is. De verwijzende rechter stelt het Hof van Justitie een aantal vragen.

Het Hof van Justitie EU oordeelt als volgt.

1) Richtlijn 2000/78/EG moet aldus worden uitgelegd dat aanvullende ouderdomspensioenen zoals die welke aan de voormalige werknemers van de Freie und Hansestadt Hamburg en hun nabestaanden worden uitgekeerd, niet op grond van artikel 3 lid 3 van deze richtlijn en evenmin op grond van punt 22 van de considerans ervan buiten de materiële werkingssfeer van voornoemde richtlijn vallen, wanneer zij beloningen in de zin van artikel 157 VWEU zijn.

2) De gecombineerde bepalingen van de artikelen 1, 2 en 3 lid 1 sub c van Richtlijn 2000/78 staan in de weg aan een nationale bepaling zoals § 10 lid 6 van het Hamburgische Gesetz über die zusätzliche Alters- und Hinterbliebenenversorgung für Angestellte und Arbeiter der Freien und Hansestadt Hamburg, op grond waarvan een pensioenontvanger die een levenspartnerschap is aangegaan, een aanvullend ouderdomspensioen ontvangt dat lager is dan dat van een gehuwde pensioenontvanger die niet duurzaam gescheiden leeft, indien

– in de betrokken lidstaat het huwelijk is voorbehouden aan personen van verschillend geslacht, terwijl daarnaast een levenspartnerschap, zoals dat waarin is voorzien bij het Gesetz

über die Eingetragene Lebenspartnerschaft van 16 februari 2001, bestaat dat is voorbehouden aan personen van hetzelfde geslacht, en

– er een directe discriminatie is op grond van de seksuele geaardheid, doordat bedoelde levenspartner zich naar nationaal recht in een situatie bevindt die, wat bedoeld pensioen betreft, juridisch en feitelijk vergelijkbaar is met die van een gehuwde persoon. De beoordeling van de vergelijkbaarheid behoort tot de bevoegdheid van de verwijzende rechter en moet worden toegespitst op de respectieve rechten en verplichtingen van gehuwden en personen die een levenspartnerschap hebben gesloten, zoals deze zijn geregeld in het kader van de desbetreffende instituten, die, gelet op het voorwerp en de voorwaarden voor de toekenning van de betrokken prestatie, relevant zijn.

3) In het geval dat § 10 lid 6 van het Hamburgische Gesetz über die zusätzliche Alters- und Hinterbliebenenversorgung für Angestellte und Arbeiter der Freien und Hansestadt Hamburg, in de versie van 30 mei 1995, een discriminatie in de zin van artikel 2 van Richtlijn 2000/78 vormt, kan een particulier zoals verzoeker in het hoofdgeding pas vanaf het verstrijken van de termijn voor de omzetting van deze richtlijn, dus vanaf 3 december 2003, aanspraak maken op een gelijke behandeling, zonder dat hoeft te worden gewacht totdat die bepaling door de nationale wetgever in overeenstemming met het Unierecht is gebracht.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 10-05-2011

Zaaknummer: C-147/08